

§ 40: Förslag till Tillsyns- och ansökningsavgifter 2019.

Dnr 19SON41

Beslut

Socialnämnden antar förslaget som sitt eget och beslutar att det underställs Kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Tillståndsenheten i Gävle kommun ansvarar för att handlägga ärenden om tobakstillstånd samt att utöva tillsyn över beviljade tillstånd. Men också att ta emot anmälning och utöva tillsyn över försäljning av elektroniska cigaretter.

Riksdagen beslutade den 12 december 2018 att införa en ny tobakslag den 1 juli 2019 (Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088). Lagen innebär förändringar där varje ett särskilt skriftligt tillstånd krävs för att få sälja tobaksvaror. Större krav ställs på Tillståndsenheten att göra en ingående prövning för att kunna ge en handlare tillstånd för tobaksförsäljning. Utifrån lagstiftningen har kommunen rätt att ta ut avgifter för handläggningen av tobaksansökan samt för all tillsyn som genomförs av beviljade tobakstillstånd.

Tillståndsenheten vid Gävle kommun har arbetat fram ett förslag på nya avgifter för ansökan och tillsyn rörande tillstånd för försäljning av tobak och liknande produkter. De ansöknings och tillsynsavgifter som kommunen tar ut ska finansiera all handläggning och de kostnader som uppkommer genom arbetet med tillstånds- och tillsynsärenden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, Tobaksavgifter, dnr 359864
- Förslag avgifter tobaksansökan, dnr 359744

Justerare	Uppdragsbestyrkande
LÖ	VB
	Exp 2019-03-06

Årlig uppräkning av avgifter 2019

Ansöknings- och tillsynsavgifter m.m. för
serveringstillstånd, tobak, folköl, receptfria
läkemedel samt elektroniska cigaretter.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att delegera till Socialnämnden att göra årlig uppräknings- och tillsynsavgifter m.m.

Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni 2018 att den årliga uppräknings- och tillsynsavgiften ska baseras på Prisindex Kommunal Verksamhet, PKV.

Sveriges kommuner och landsting, SKL har den 17 december 2018 angett att PKV för 2019 är 3,0%. Det innebär att det är denna procentuella höjning som ansöknings- och tillsynsavgifter m.m. ska räknas upp med 2019 jämfört med de som fastslogs att gälla 2018.

Uppräkning av avgifter 2019

De avgifter som kommunen tar ut ska finansiera all handläggning av tillstånds- och tillsynsärenden. Avgifternas storlek för dessa ärenden baseras på en beräkning av antalet arbetstimmar som ett normalt ärende av den typen bedöms kräva från Tillståndsenheten.

Kommunfullmäktige har vid sammanträden den 16 juni och 24 september 2019 fastställt belopp för fast och rörlig tillsynsavgift för serveringstillstånd 2019. För dessa avgifter görs därför ingen uppräknings- och tillsynsavgift i nu aktuellt förslag.

På nästa sida följer Tillståndsenhetens förslag till nya avgifter 2019 för övriga avgifter. Beräkningarna av uppräknings- och tillsynsavgiften har gjorts baserat på PKV 2019 om 3,0%, och summorna har därefter avrundats till närmaste tiotal.

Socialnämnden föreslås besluta om årlig uppräknings- och tillsynsavgift i enlighet med lagt förslag.

Att notera:

- 1. Vissa av avgifterna kommer senare under 2019 förändras till följd av ny lag i form av Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088 som riksdagen i december 2018 beslutat ska införas den 1 juli 2019. Med anledning av denna nyligen framtagna lagförändring kommer Tillståndsenheten arbeta fram ett separat förslag på nya avgifter i den delen.*
- 2. Tillsynsarbete som även efter den nya tobakslagens införande den 1 juli 2019 utförs i enlighet med nu gällande Tobakslag och Lag om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare, kommer debiteras enligt nedan. Detta då både de gamla och den nya lagen kommer vara aktuell parallellt en period från den 1 juli 2019.*

Förslag – Ansöknings och tillsynsavgifter med mera för serveringstillstånd

Avgifter - Serveringstillstånd			
Avgift	Summa 2018	Uppräkning	
		PKV 3.0%	Förslag 2019
Bolagsändring, allmänheten	5000	5150	5150
Bolagsändring, slutet sällskap	4500	4635	4640
Nytt tillstånd, allmänheten	11500	11845	11850
Nytt tillstånd, catering	11500	11845	11850
Nytt tillstånd, slutet sällskap	11500	11845	11850
Tillfälligt tillstånd, allmänheten	5300	5459	5460
Tillfälligt tillstånd, slutet sällskap	1100	1133	1130
Trafiktillstånd	11500	11845	11850
Utökning av tillstånd, allmänheten	4500	4635	4640
Utökning av tillstånd, slutet sällskap	4500	4635	4640
Ändring av tillstånd, allmänheten	4500	4635	4640
Ändring av tillstånd, slutet sällskap.	4500	4635	4640
Skrivning av kunskapsprov, per tillfälle	700	721	720
Påminnelse om utebliven restaurangrapport	500	515	520

Förslag – Ansöknings och tillsynsavgifter med mera för försäljning av tobak, folköl, receptfria läkemedel och elektroniska cigaretter.

Avgifter - Folköl, tobak m.m.			
Avgift	Summa 2018	Uppräkning	
		PKV 3%	Förslag 2019
Kontrollavgift - Försäljning av receptfria läkemedel	1200	1236	1240
Tillsynsavgift - försäljning av tobak	1500	1545	1550
Tillsynsavgift - Försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	1000	1030	1030
Tillsynsavgift - försäljning av tobak samt e-cigaretter och påfyllnadsbehållare	2500	2575	2580
Påminnelseavgift efter uteblivet egenkontrollprogram	500	515	520

Återbesök för uppföljande tillsyn till följd av brister, avgift per extra tillsynsbesök	1000	1030	1030
Tillsynsavgift - Försäljning av folköl	1000	1030	1030

Förslag på avgifter utifrån ny tobakslag 2019

Ansöknings- och tillsynsavgifter m.m. utifrån
Lag om tobak och andra liknande produkter
(2018:2088) den 1 juli 2019

Göran Herdin, enhetschef
Tillståndsenheten, Valfärd Gävle
2019-02-20

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 12 december 2018 att införa en ny tobakslag den 1 juli 2019, *Lag om tobak och liknande produkter* (2018:2088), härafter benämnd "den nya tobakslagen". I nuvarande tobakslag räcker det att den handlare som vill sälja tobaksvaror anmäler sin försäljning till kommunen. Från och med den 1 juli 2019 krävs istället ett särskilt utfärdat tillstånd från kommunen för att handlaren ska få sälja tobak. Handlaren måste med andra ord lämna in en ansökan till kommunen. Efter en ingående prövning bedömer kommunen om sökanden har visat sig ekonomiskt och i övrigt lämplig att bedriva tobaksförsäljning. Om så är fallet beviljar kommunen försäljningstillstånd varefter handlaren får påbörja försäljning av tobak.

Lagen införs den 1 juli 2019 och det kommer då finnas en fyra månader lång övergångsperiod där de försäljningsställen som har anmält försäljning av tobak ges möjlighet att fortsätta sin försäljning i avvaktan på att deras ansökan om tobakstillstånd handläggs och beslutas. Detta gäller de handlare som den 30 juni 2019 har anmält försäljning och som ansöker hos kommunen om tobakstillstånd senast den 1 november 2019.

Kommunen har rätt att ta ut avgifter för handläggningen av tobaksansökan och för den tillsyn som utförs över beviljade tillstånd. Detta regleras i kommunallagen och den nya tobakslagen.

Enligt 8 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter, får en kommun ta ut avgift för prövningen av ansökan om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Enligt 8 kap. 2 § i samma lag får en kommun ta ut avgifter för sin tillsyn av den som driver tillståndspliktig försäljning enligt 5 kap. 1 § och av den som driver anmälningspliktig försäljning enligt 5 kap. 15 §.

Kommunen har rätt att ta ut sådana avgifter och nivån på avgifterna regleras i kommunallagen (KL) 8 kap. 3 b § och av den så kallade självkostnadsprincipen i 8 kap. 3 c § KL.

Förslag till nya ansökningsavgifter den 1 juli 2019

Tillståndsenheten har arbetat fram ett förslag på nya avgifter för ansökan och tillsyn av tillstånd för försäljning av tobak och liknande produkter.

De ansöknings- och tillsynsavgifter som kommunen tar ut ska finansiera den handläggning och de kostnader som uppkommer genom arbetet med tillstånds- och tillsynsärenden. Det är önskvärt att kommunens kostnader täcks genom avgifter från de försäljningsställen som i praktiken genererar kostnaderna. Avgifternas storlek för dessa ärenden baseras på det beräknade antal arbetstimmar som ett normalt ärende av den typen bedöms kräva från Tillståndsenheten.

Handläggningsstegen och momenten för prövningen av en sökandes rätt att beviljas tobakstillstånd motsvarar till stora delar de som gäller vid prövning av ett serveringstillstånd. Detta både i tidsomfattning och faktiska handläggningsåtgärder. De lämplighetskrav som ställs för att beviljas ett tobakstillstånd överensstämmer också, med några få

undantag, de som nu gäller för att beviljas ett serveringstillstånd. Och i likhet med ansökan om serveringstillstånd betalar en sökande ansökningsavgiften oavsett om ansökan beviljas eller avslås. Tillsynsavgiften betalas också årligen av den som innehar ett tillstånd.

Tillståndsenheten har i arbetet med att ta fram nya avgifter beaktat den snarlika handläggningsprocessen som utgör prövning om serveringstillstånd. Vi har där också utgått från de avgifter som ligger till grund för serveringstillstånd. Länsstyrelsen Gävleborg har i skrivelse till länets kommuner den 18 januari 2019 också framfört att alkohollagens taxor för ansökningsärenden (enligt regeringen) bör kunna tjäna som riktmärke för avgiftsnivån.

Under arbetet med att ta fram förslag på avgifter har viss jämförelse gjorts av de avgifter som tas ut i andra kommuner. Här ska dock noteras att lagen, uppdraget och avgiften är helt ny. Det är mycket få kommuner som har beslutat om några avgifter. I stort sett samtliga kommuner i landet arbetar med att ta fram avgiftsförslag varför en jämförelse har varit svår. Det går dock att se att många som nu arbetar med att ta fram eller redan har färdigställt nya tobaksavgifter har landat i summor runt 90% av kostnaden för ett serveringstillstånd. Under 2019 är ansökningsavgiften för stadigvarande serveringstillstånd i Gävle kommun 11850 kr, och 90% av den kostnaden innebär en avgift om 10650 kr för ett tobakstillstånd. Efter en bedömning av arbetsmomenten bedöms denna summa som rimlig sett till den beräknade tidsåtgången för att handlägga ett tobaksärende.

Tillståndsprövningen för försäljning av tobak medför att en ansökan för försäljning ska skickas in till kommunen. Detta påverkar kommunens avgiftsintäkt som mest initialt under 2019 när prövningar ska göras av alla ställen som idag säljer tobak och även vill fortsätta göra det efter den 1 juli 2019. Samtliga tobaksförsäljare, både detaljhandel och partihandel, är skyldiga att ansöka om tillstånd. Om alla befintliga tobaksförsäljare ansöker om tillstånd beräknas cirka 100 ansökningar komma in under hösten 2019, då det är detta antal försäljningsställen för tobak som finns i kommunen idag. Tillståndsenheten bedömer dock att det faktiska antalet kommer bli lägre då vissa handlare kommer välja att sluta sälja tobaksvaror när tillståndsplikten införs. Det finns även ett mindre antal partihandlare med tobaksvaror i kommunen och dessa ska söka partihandelstillstånd för tobak.

Förslag till nya tillsynsavgifter 2020

Från och med år 2020 föreslås att en högre tillsynsavgift för tobakstillsyn tas ut jämfört med den nuvarande (1500 kr för tobak och 1000 för elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare). Höjningen motiveras av att kommunen i och med den nya tobakslagen utöver yttre tillsyn även ska genomföra inre tillsyn över beviljande tillstånd. Inre tillsyn genomförs en gång per år genom att kontrollera tillståndshavarens lämplighet och vandel, vilket exempelvis kan göras via remisser och kontroller hos Polismyndigheten, Skatteverket med flera. Enligt den nya tobakslagens förarbeten ska den inre tillsynen i allt väsentligt motsvara den som görs enligt alkohollagen. Antalet timmar av tillsyn som ska genomföras kommer därför öka jämfört med nu, och därmed krävs en höjning av tillsynsavgiften i motsvarande mån. Den yttre tillsynen

innebär besök på försäljningsstället, detta i samma omfattning som i nuvarande tobakslag. I tillsynen ingår även att kommunen kan genomföra kontrollköp för att se om tobak eller elektroniska cigaretter säljs till personer som inte har fyllt 18 år.

Tillsyn över försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare

I den nya tobakslagen innefattas även de varor som idag lyder under egen lag, *Lag om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare (2017:425)*. Denna lag upphör gälla den 1 juli 2019. För dessa varor kommer det även från då räcka att handlaren anmäler sin försäljning till kommunen. Här krävs inget utfärdat tillstånd och anmälan till kommunen är kostnadsfri. En tillsynsavgift tas ut för kommunens tillsynsbesök i butik över anmäld försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare, då dock enligt den nya tobakslagen.

FÖRSLAG på avgifter enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

Förslag 1. Socialnämnden och kommunfullmäktige föreslår besluta att fastställa följande ansöknings- och tillsynsavgifter:

Typ	Avgift	Beskrivning
Ansökan om stadigvarande eller tillfälligt tobakstillstånd.	10650 kr	Avgift för kommunens prövning av om sökande kan beviljas tobakstillstånd.
Anmälan om ändring	5150 kr	Anmälan om ändring.
Årlig tillsynsavgift avseende försäljning av tobak – år 2020.	4500 kr	Årlig avgift för inre tillsyn samt tillsynsbesök i butiken, och eventuella kontrollköp.
Årlig tillsynsavgift avseende försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare – år 2020.	1000 kr	Årlig avgift för tillsynsbesök i butiken, och eventuella kontrollköp.
Årlig tillsynsavgift avseende försäljning av tobak samt elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare – år 2020.	5000 kr	Årlig avgift för inre tillsyn samt tillsynsbesök i butiken, och eventuella kontrollköp. Detta vid försäljning av både tobak och elektroniska cigaretter.
Återbesök för uppföljande tillsyn till följd av brister.	1 000 kr per extra tillsynsbesök	Avgift för extra tillsynsbesök som föranleds av att butiken har sådana brister att den behöver tillsynas ytterligare ett tillfälle.

ÖVRIGA AVGIFTER – Årlig uppräknig

Vid årlig indexuppräknig av taxor och avgifter gällande tillstånd enligt Lag om Tobak och liknande produkter, tobakslagen, alkohollagen samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel ska SKL:s beräkningsmodell *Prisindex för kommunal verksamhet* (PKV) användas.

Kommunstyrelsen föreslås besluta att ge Socialnämnden delegation att fatta beslut om årlig uppräknig av fastställda avgifter, detta i enlighet med PKV.

Förslag 2. Kommunfullmäktige föreslås besluta att delegera till Socialnämnden att besluta om årlig uppräknig av avgifter enligt Lag om Tobak och liknande produkter. Uppräknigen ska ske enligt SKL:s beräkningsmodell *Prisindex kommunal verksamhet*.

ÖVRIGA AVGIFTER – Komplettering i avgifter gällande serveringstillstånd enligt Alkohollagen (2010:1622)

Utöver ovanstående förslag, har Tillståndsenheten även arbetat fram ett förslag på kompletteringar av de avgifter som Socialnämnd och Kommunfullmäktige fattade beslut om under 2018. Det beslutades då om taxor och avgifter gällande bland annat serveringstillstånd enligt alkohollagen.

De kompletteringar som nu förseslår är avsedda att skapa ökad tydlighet och rimlighet i avgiftssystemet gällande serveringstillstånd.

Nedanstående föreslagna avgifter är kopplade till ansökan om serveringstillstånd enligt *Alkohollagen* (2010:1622).

Förslag 3. Kommunfullmäktige föreslås besluta att fastställa följande avgifter gällande ansökan om serveringstillstånd:

Typ	Avgift	Beskrivning
Ansökningsavgift dag 2 och framåt för tillfälligt tillstånd allmänheten	2200 kr	Avgift för kommunens prövning samt tillsyn över tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten. Avgift för den första dagen fastställd sedan tidigare. Nu förslag på en lägre avgift för dag 2 och framåt.
Ansökningsavgift för gemensam serveringsyta	2200 kr	Ansökningsavgift för prövning när flera tillståndshavare vill servera alkohol på en gemensam serveringsyta.
Ansökningsavgift för festvåningstillstånd till slutet sällskap	2200 kr	

Förslag på delegation utifrån ny tobakslag 2019

Delegationer utifrån *Lag om tobak och andra
liknande produkter (2018:2088)* den 1 juli 2019

Göran Herdin, enhetschef
Tillståndsenheten, Valfärd Gävle
2019-02-20

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 12 december 2018 att införa en ny tobakslag den 1 juli 2019, *Lag om tobak och liknande produkter* (2018:2088), här efter benämnd ”den nya tobakslagen”. Kortfattat innebär lagförändringen att det istället för att det räcker att anmäla tobaksförsäljning till kommunen, krävs att en handlare beviljas ett av kommunen utfärdat tobakstillstånd för att få sälja sådana varor. Den materiella prövningen av en handlares rätt till tobakstillstånd överensstämmer i stora delar med den prövning som görs av frågan om serveringstillstånd enligt alkohollagen. Även den tillsyn som kommunen ska utöva över beviljad tobaksförsäljning överensstämmer med den som i dagsläget genomförs av beviljade serveringstillstånd.

Grundstommen och uppbyggnaden gällande nedanstående förslag på delegationer utifrån den nya tobakslagen har därför hämtats från Socialnämndens delegationer för handläggning och tillsyn över serveringstillstånd.

Under en övergångsperiod kommer *Tobakslag* (1993:581) att finnas kvar parallellt med den nya tobakslagen. Handläggning och tillsyn enligt den gamla tobakslagen kvarstår en period. Tillståndsenheten bedömer därför att befintliga delegationer avseende den nuvarande tobakslagen bibehålls fram till den lagen upphör att gälla. Sannolikt kommer detta ske någon gång under 2020. Tillståndsenheten kommer återkomma med information när det är dags att återkalla delegationer enligt den lagen.

Förslag till delegation från och med den 1 juli 2019 utifrån ny tobakslag *Lag om tobak och liknande produkter* (2018:2088)

Förslag 1. Socialnämnden föreslås besluta att fastställa följande delegationer från och med den 1 juli 2019:

14. Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

14.1	Beviljande av tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror. 5 kap. 1 §	Enhetschef
14.2	Meddelande av villkor för detaljhandelstillstånd samt partihandelstillstånd. 5 kap. 1 §	Enhetschef
14.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror. 5 kap. 1 §	SN:s MU
14.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran. 7 kap. 10 § p 1	Alkoholhandl.
14.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört. 7 kap. 10 § p 1	Alkoholhandl.
14.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe. 7 kap. 10 § p 1	Alkoholhandl.
14.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall. 7 kap. 10 § p 2-4	SN:s MU
14.8	Beslut om varning. 7 kap. 11 §	SN:s MU
14.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. 7 kap. 13 §	SN:s MU
14.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten. 7 kap. 17 §	Alkoholhandl.
14.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning. 7 kap. 18 §	

14.12 Begära handräckning från polis. 7 kap. 19 §	Alkoholhandl.
14.13 Beslut om kontrollköp. 7 kap. 22 §	Alkoholhandl.
14.14 Nedsättning av avgifter i vissa fall. 8 kap 1-2 §	Enhetschef
14.15 Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion.	Enhetschef
14.16 Meddela föreläggande och förbud utan eller med vite upp till 10.000 kr.	Alkoholhandl.
14.17 Meddela föreläggande och förbud med vite över 10.000 kr.	Enhetschef
14.18 Överklaga dom från förvaltningsrätt. 9 kap. 1 §	SN:s MU
14.19 Överklaga dom från kammarrätt. 9 kap. 1 §	Enhetschef
14.20 Omprövning av beslut efter överklagande av motpart.	SN:s MU
14.21 Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet. 9 kap. 1 §	SN:s MU
14.22 Yttrande i övriga fall. 9 kap. 1 §	Enhetschef
14.23 Övergripande riktlinjer.	SN:s MU
14.24 Framställan till kommunfullmäktige gällande avgifter för tillstånd och tillsyn. 8 kap 1 §	Socialnämnd
14.25 Beslut om uppräknig av taxor i enlighet med Kommunfullmäktiges bemyndigande.	Socialnämnd
14.26 Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088).	Socialnämnd
	Enhetschef
	Anmälan
	till ordförande

Förslag att från och med den 1 juli 2019 återkalla befintliga delegationer utifrån Lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425)

Lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425) upphör att gälla den 1 juli 2019 i och med den nya tobakslagens ikraftträdande. Den nya tobakslagen innefattar de lagrum som funnits i lag 2017:4425. Delegationer avseende den lagen fyller då ingen funktion och ska därför då återkallas.

Förslag 2. Socialnämnden och kommunfullmäktige föreslås besluta att från och med den 1 juli 2019 återkalla delegationer avseende *Lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425)*.